

KONKURENCES PADOME

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 • tālr. 67282865 • fakss 67242141 • e-pasts: konkurence@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr.72

(Prot.Nr.67, 2.§)

2014.gada 30.decembrī

Par tirgus dalībnieku apvienošanos

Lieta Nr.1226/14/7.2.2./8

„Par UAB „Sanitex”, SIA „E-SAVE” un SIA „Officeday Latvia” apvienošanos”

Konkurences padome (turpmāk – KP) 13.06.2014. saņēma UAB „Sanitex” ziņojumu (turpmāk – Ziņojums) par tirgus dalībnieku apvienošanos.

Iepazīstoties ar Ziņojumu un tam pievienotajiem dokumentiem, KP konstatēja, ka nebija pilnībā izpildītas Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumu Nr.800 „Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanos” (turpmāk – Noteikumi Nr.800) 25., 26., 29. un 30.punkta prasības.

KP 08.10.2014. saņēma papildinājumus Ziņojumam, ar ko tika novērsti iepriekš konstatētie trūkumi.

Nemot vērā, ka iesniegtais Ziņojums atbilda Noteikumu Nr.800 prasībām, Ziņojuma saņemšanas diena KP ir 08.10.2014.

UAB „Sanitex” reģistrēta Lietuvas Republikas Uzņēmumu Reģistrā ar reģ.Nr.LT110443493; juridiskā adrese: Raudondvario pl. 131, Kauņa, Lietuva.

SIA „Officeday Latvia” reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģ.Nr.LV40003249449; „Piepilsētas”, Krustkalni, Ķekavas pagasts, Ķekavas novads, Latvija.

SIA „E-SAVE”, reģ.Nr.LV40103174189; „Piepilsētas”, Krustkalni, Ķekavas pagasts, Ķekavas novads, Latvija.

Izvērtējot Ziņojumā ietvertu, KP rīcībā esošo un papildus pieprasīto informāciju, KP

konstatēja:

1. Apvienošanās dalībnieki

1.1. UAB „Sanitex” darbība ir ikdienas patēriņa preču tirdzniecība gan vairumtirdzniecībā, gan mazumtirdzniecībā, gan izplatot preces interneta vietnē, un loģistika. UAB „Sanitex” saistītie uzņēmumi:

- 1) **SIA „Baltic Trade Network”** (100%), reģ.Nr.LV40003748236; Vienības gatve 109, Rīga, Latvija;
SIA „Baltic Trade Network” meitas sabiedrība: **SIA „Baltic Sales Network”**, reģ.Nr.LV40003398873; Vienības gatve 109, Rīga, Latvija;
- 2) **SIA „Karsten-Sanitex Latvia”** (100%), reģ.Nr.LV40003711981; Vienības gatve 109, Rīga, Latvija;

SIA „Karsten-Sanitex Latvia” meitas sabiedrības:

- **SIA „Sanitex”**, reģ.Nr.LV40003166842; Vienības gatve 109, Rīga, Latvija;
- **SIA „Promo Cash & Carry”**, reģ.Nr.40003138887; Vienības gatve 109, Rīga, Latvija;
- 3) **SIA „Baltic Logistic Solutions”** (100%), reģ.Nr.LV40003772971; Vienības gatve 109, Rīga, Latvija;
- 4) **UAB „Baltic Logistic Solutions”** (100%), reģ.Nr.LT301353547; Kampiškių k., Alšėnų sen. g. 8, Kauņas rajons, Lietuva;
- 5) **OÜ „Sanitex Estonia”** (100%), reģ.Nr.EE11931003; Osmussaare 8, Tallina, Igaunija;
OÜ „Sanitex Estonia” meitas sabiedrība: **OÜ „Madiana”**, reģ.Nr.EE12665223; Osmussaare tn 8, Harjumaa, Tallina, Igaunija;
- 6) **UAB „DM Investicija”**, reģ.Nr.LT133120937; Raudondvario pl. 131, Kauņa, Lietuva;
- 7) **UAB „Domus Mea Invest”** (100%), reģ.Nr.LT300886624; Raudondvario pl. 131, Kauņa, Lietuva;
- 8) **UAB „Kvadrums”** (67%), reģ.Nr.LT300665348; H. Ir O.Minkovskių g. 41A, Kauņa, Lietuva.

UAB „Sanitex” 50% apmērā pieder pamatkapitāls arī šādās sabiedrībās:

- 1) **UAB „Agro Neveronys”**, reģ.Nr.LT134146066; Pabiržio k., Keramikų g. 102, Kauņa, Lietuva;
- 2) **UAB „STV”**, reģ.Nr.LT136044761; Sporto g. 3, Kauņa, Lietuva.

No UAB „Sanitex” grupas sabiedrībām ar biroja preču mazumtirdzniecību un vairumtirdzniecību Latvijā nodarbojas tikai SIA „Promo Cash & Carry” (papīra produkti, rakstāmlietas, skolas piederumi, informatīvas zīmes un uzlīmes, dokumentu uzglabāšanas piederumi, līmes un korektori, rakstāmgalda piederumi, biroja preces un tehnika), bet SIA „Sanitex” tirgo tikai kases lentas.

1.2. SIA „Officeday Latvia” nodarbojas ar biroja un kancelejas preču tirdzniecību un ar to saistīto pakalpojumu sniegšanu. Biroja preces tiek piedāvātas mazumtirdzniecībā un vairumtirdzniecībā. Daļu no apgrozījuma veido arī loģistikas pakalpojumu sniegšana. SIA „Officeday Latvia” ir 100% īpašnieks OÜ „Officeday Estonia”:

OÜ „Officeday Estonia”, reģ.Nr.EE11279502; Kalmistu tee 26F, 11216, Tallina, Harju mk, Igaunija.

1.3. SIA „E-SAVE” nodarbojas ar biroja un kancelejas preču mazumtirdzniecību (piegāde birojiem). SIA „E-SAVE” ir viena filiāle Lietuvā un Igaunijā:

1) **SIA „E-SAVE” filial**, reģ.Nr.EE12444570; Kalmistu tee 26F, 11216 Tallina, Harju mk, Igaunija. Uzņēmums nodarbojas ar biroja un kancelejas preču mazumtirdzniecību – piegāde birojiem, pasūtīt internetā;

2) **SIA „E-SAVE” filialas**, reģ.Nr.LT302989007; Vilkpedes g. 4, LT-03151, Viļņa, Lietuva. Uzņēmums nodarbojas ar biroja un kancelejas preču mazumtirdzniecību – piegāde birojiem, pasūtīt internetā.

Apvienošanās dalībnieki un ar tiem saistītie uzņēmumi neplāno mainīt darbības veidus pēc apvienošanās darījuma.

2. Ziņojuma iesniegšanas pienākums

Apvienošanās ir paziņota KP saskaņā ar Konkurences likuma (turpmāk – KL) 15.panta pirmās daļas 3.punktu, t.i., UAB „Sanitex” (vai citas darījuma pabeigšanas brīdī

pilnībā tieši vai netieši piederošas sabiedrības) iegūs vienpersonisku izšķirošo ietekmi pār SIA „Officeday Latvia” un SIA „E-SAVE”.

Pamatojoties uz Ziņojuma 6.2.punktā sniegto informāciju, veicot kopējā apgrozījuma aprēķināšanu par 2013.gadu, KP secināja, ka tas pārsniedza KL 15.panta otrajā daļā noteikto 35 572 000 EUR sliekšni, proti, tas bija 254 744 011,40 EUR.

Apvienošanās dalībnieku kopējais neto apgrozījums Latvijas Republikas teritorijā 2013.gadā:

- 1) UAB „Sanitex” – 247 945 567 EUR, atskaitot apgrozījumu no savstarpējiem darījumiem starp UAB „Sanitex” grupas sabiedrībām;
- 2) SIA „Officeday Latvia” – 6 790 312,80 EUR, atskaitot apgrozījumu no savstarpējiem darījumiem starp tirgus dalībnieka sabiedrībām;
- 3) SIA „E-SAVE” – 8 131,60 EUR, atskaitot apgrozījumu no savstarpējiem darījumiem starp tirgus dalībnieka sabiedrībām.

3. Konkrētais tirgus

3.1. Saskaņā ar KL 1.panta 5.punktā noteikto *„konkrētās preces tirgus – noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības”.*

Saskaņā ar Noteikumu Nr.800 2.1. un 2.2.apakšpunktu: *„ietekmētais tirgus ir:*

- *konkrētais tirgus, kurā darbojas apvienošanā iesaistītie tirgus dalībnieki;*
- *ar konkrēto tirgu, kurā darbojas viens no apvienošanā iesaistītiem tirgus dalībniekiem, vertikāli saistīts tirgus, kurā darbojas cits apvienošanā iesaistīts tirgus dalībnieks.”*

Apvienošanās dalībnieki uzskata, ka apvienošanās rezultātā ietekmētie tirgi ir:

- 1) biroja un kancelejas preču tirgus un ikdienas patēriņa preču tirgus (atsevišķi neizdalot mazumtirdzniecību un vairumtirdzniecību);
- 2) loģistikas pakalpojumu tirgus.

Apvienošanās dalībnieku pušu darbība Latvijā sakrīt šādās preču jomās:

- 1) biroja un kancelejas preces (UAB „Sanitex” saistītie uzņēmumi¹, SIA „E-SAVE”, SIA „Officeday Latvia”);
- 2) trauki un galda piederumi (UAB „Sanitex” saistītie uzņēmumi, SIA „E-SAVE”, SIA „Officeday Latvia”);
- 3) nepārtikas produkti – higiēnas preces (UAB „Sanitex” saistītie uzņēmumi, SIA „E-SAVE”, SIA „Officeday Latvia”);
- 4) biznesa dāvanas (UAB „Sanitex” saistītie uzņēmumi, SIA „E-SAVE”, SIA „Officeday Latvia”);
- 5) mobilie telefoni un to piederumi (UAB „Sanitex” saistītie uzņēmumi, SIA „Officeday Latvia”, SIA „E-SAVE”);
- 6) biroja mēbeles (UAB „Sanitex” saistītie uzņēmumi, SIA „E-SAVE”, SIA „Officeday Latvia”);
- 7) pārtikas preču tirdzniecība (kafija, tēja, minerālūdens, cukurs, medus, kafijas piens un krējums) – UAB „Sanitex” saistītie uzņēmumi, SIA „E-SAVE”, SIA „Officeday Latvia”);

¹ SIA „Promo Cash & Carry” un SIA „Sanitex”

- 8) sadzīves tehnikas un mājas elektronikas tirdzniecība (SIA „E-SAVE”, SIA „Officeday Latvia”);
- 9) saimniecības un higiēnas preču tirdzniecība (UAB „Sanitex” saistītie uzņēmumi, SIA „E-SAVE”, SIA „Officeday Latvia”);
- 10) bezalkoholisko un alkoholisko dzērienu tirdzniecība (UAB „Sanitex” saistītie uzņēmumi, SIA „E-SAVE”, SIA „Officeday Latvia”);
- 11) loģistika (UAB „Sanitex” saistītie uzņēmumi, SIA „Officeday Latvia”).

Pamatojoties uz Ziņojumā norādīto un citu KP rīcībā esošo informāciju par situāciju minētajās jomās, kā arī aptaujāto tirgus dalībnieku viedokļiem un lietderības apsvērumiem, KP uzskatīja, ka šajā lietā detalizēti izvērtējamo jomu sarakstu ir pamatoti sašaurināt līdz biroja un kancelejas preču tirgum.

Kā apvienošanās rezultātā ietekmētais tirgus Ziņojumā ir norādīts loģistikas tirgus. Konkrētajā gadījumā loģistikas pakalpojumi ietver preču uzglabāšanu, pārvadāšanu, marķēšanu un iepakojšanu. Ar loģistiku nodarbojas divi no apvienošanās dalībniekiem, proti, UAB „Sanitex” un SIA „Officeday Latvia”. Vienlaikus, pirmšķietami izvērtējot loģistikas tirgu un iepazīstoties ar konkurentu viedokļiem, KP secina, ka šajā lietā nav nepieciešamības minēto tirgu analizēt detalizēti. Loģistikas pakalpojumu spektrs ir ļoti plašs, taču apvienošanās dalībnieku apjomi loģistikas tirgū biroja un kancelejas preču jomā ir nelieli. Turklāt konkrētās darbības, kas saistītas ar loģistiku, ir nepieciešamas, lai nodrošinātu preču apriti un piegādi no ražotāja (piegādātāja) līdz noliktavai/klientam. Ņemot vērā, ka SIA „Officeday Latvia” loģistikas pakalpojumi saistīti ar biroja un kancelejas preču piegādi savām vajadzībām, kā arī UAB „Baltic Logistic Solutions” nelielos apjomus loģistikas tirgū, KP nesaskata būtisku ietekmi loģistikas tirgū apvienošanās rezultātā.

Ziņojumā atsevišķi kā ietekmētais tirgus ir norādīts arī ikdienas patēriņa preču tirgus. Taču KP ieskatā konkrētajā gadījumā nav nepieciešamības šo tirgu izdalīt atsevišķi un izvērtēt detalizēti. Izvērtējot pieejamo informāciju, konstatējams, ka ikdienas patēriņa preces biroja un kancelejas preču tirdzniecības ietvaros netiek pārdotas kā pamata preces, turklāt minētais tirgus aptver ļoti plašu preču loku. Nav pamata uzskatīt, ka apvienošanās rezultātā minētais tirgus varētu tikt ietekmēts.

3.2. Saskaņā ar KL 1.panta 3.punktu „*konkrētais ģeogrāfiskais tirgus – ģeogrāfiska teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām*”.

Ziņojuma iesniedzējs uzskata, ka konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir Latvijas Republika, taču arī norāda, ka apvienošanās dalībnieku darbība ir cieši saistīta ar visām trim Baltijas valstīm. Līdz ar to KP skatījumā konkrētais ģeogrāfiskais tirgus var būt noteikts plašāks par Latvijas teritoriju, it īpaši ņemot vērā faktu, ka preces uz SIA „Officeday Latvia” centrālo noliktavu tiek piegādātas no Polijas, Lietuvas, Vācijas, Spānijas, Dānijas, Austrijas, Zviedrijas, Somijas, Portugāles, Igaunijas, Nīderlandes, Ungārijas, Apvienotās Karalistes un Ukrainas. KP uzskata, ka konkrētā ģeogrāfiskā tirgus definējums var palikt atklāts, ņemot vērā iepriekš minēto un turpmākos secinājumus par apvienošanās ietekmi uz konkurenci.

4. Biroja un kancelejas preces un to aizvietojamība

Terminu „biroja preces” lieto, lai apvienotu plaša spektra preces, ieskaitot²:

- biroja piederumus;
- biroja mēbeles (krēslus, galdus, plauktus, datoru mēbeles u.c.);
- biroja aprīkojumu (datorus, printerus, kopētājus, faksa aparātus u.c.).

² http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/decisions/m2286_en.pdf

Biroja preces sastāv no plaša preču klāsta, kuras parasti ikdienā izmanto biroja vajadzībām. Biroja piederumi ietver³:

- 1) **papīru un papīra preces** – klades, klades ar spirāli, klades biežajos vākos, rakstāmpapīrs (rūtiņu, līniju), rakstāmpapīrs ar caurumiem, piezīmju bločiņi un papīrs, koppapīrs, līmējamās lapiņas, dizaina papīrs, biroja papīrs (balts), aploksnes;
- 2) **rakstāmgalda piederumus** – skavotāji, atskavotāji, līmlentes, caurumotāji, galda organizatori, piespraudes un adatiņas, saspraudes un papīra klipši, kalkulatori;
 - **aprīkojumu dokumentu uzglabāšanai un arhivēšanai** – reģistri (arī dizaina), ātršuvēji, mapes ar metāla riņķiem, mapes, dokumentu sadalītāji, „kabatiņas”, dokumentu plaukti, dokumentu boksi;
 - **elektroniskos biroja piederumus** – lāzera un tintes printera kasetnes, laminēšanas iekārtas, spirālotāji, sasmalcinātāji, iesiešanas iekārtas, datu nesēji;
 - **rakstāmlietas un to piederumus** – zīmuļi, pildspalvas, dzēšgumijas, zīmuļu asināmie, marķieri, korekcijas līdzekļi, cirkuļi un rasetnes, lineāli.

KP uzskatīja, ka, neskatoties uz savstarpējo neaizvietojamību starp dažādiem biroja un kancelejas preču veidiem, ir pamats tomēr tās apvienot vienā grupā (tirgū), jo uzņēmumi, kas nodarbojas ar minēto preču piegādi, nespecializējas uz kāda konkrēta preču veida piegādi, bet piegādā gandrīz pilnu biroja un kancelejas preču klāstu.

5. Konkrētā tirgus apjoms un struktūra

5.1. Ziņojuma iesniedzējs norāda, ka saviem klientiem tiek piedāvāts tāds pakalpojumu kopums, kas spēj nodrošināt visas biroja vajadzības, līdz ar to klientiem līdztekus kancelejas precēm tiek piedāvātas gan pārtikas preces (kafija, košļājamās gumijas, žāvēti augļi, sulas), gan datortehnika (t.sk. telefona vadi, adapteri). SIA „Officeday Latvia” galvenais darbības virziens ir t.s. *business to business* (turpmāk – *B2B*) jeb korporatīvo klientu apkalpošana.

KP pirmšķietami izvērtēja *B2B* segmentu biroja un kancelejas preču tirgū, kā arī apskatīja Eiropas Komisijas viedokli attiecīgajā jautājumā Lietā Nr.COMP/M.6382-*Unipapel/Spicers*⁴, kur biroja un kancelejas preču tirgū atsevišķi tika izdalīts *B2B* segments. KP secināja, ka ir dažādas pieejas, kā definēt biroja un kancelejas preču tirgu. Tirgus dalībnieki Latvijā atsevišķi neizdala *B2B* segmentu, kā arī mazumtirdzniecību un vairumtirdzniecību. Ņemot vērā iepriekš minēto apstākli, KP konstatē, ka šajā lietā nav lietderīgi vairumtirdzniecību un mazumtirdzniecību izvērtēt detalizēti atsevišķi, kā arī nodalīt *B2B* segmentu.

5.2. Biroja un kancelejas preču tirgus ir ļoti sadrumstalots, un precīzi dati par šo tirgu veidojošo preču realizācijas apjomiem regulāri un centralizēti netiek apkopoti, tāpēc KP iegūtie dati par kopējo apgrozījumu šajā tirgū ir aptuveni, bet pietiekami konkrētās situācijas izvērtēšanai un secinājumu izdarīšanai.

Atsaucoties uz Ziņojumā sniegto un KP rīcībā esošo informāciju, apvienošanās dalībnieka lielākie konkurenti ir SIA „Fopi”, SIA „Rolling”, SIA „Charlot”, SIA „Rimpeks KP”, SIA „FREKO”, SIA „HERMESS LTD”, SIA „A-birojs”, SIA „Daiļrade EKSP”, SIA „Biroja preču tirdzniecība Ūpis”, SIA „DASKO”, SIA „O-Pen Latvija”, SIA „Baltijas Biroju Serviss”, SIA „Office Outlet” u.c. (skat. tabulu Nr.2). Kopējais apgrozījums apskatāmajā tirgū 2011.gadā pārsniedza (*), 2012.gadā – pārsniedza (*), bet 2013.gadā – pārsniedza (*).

³ http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/decisions/m2286_en.pdf

⁴ http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/decisions/m6382_20111220_20310_2502161_EN.pdf

Tirgus struktūra ir raksturojama ar uzņēmumu skaitu, kuriem ir noteiktā diapazona tirgus daļas. Biroja un kancelejas preču tirgū, neizdalot atsevišķi mazumtirdzniecību un vairumtirdzniecību, darbojas (skat. tabulu Nr.1):

Tabula Nr.1

Biroja un kancelejas preču tirgus struktūra Latvijā (2010.-2013.gads)

Tirgus daļas diapazons (%)	Uzņēmumu skaits
10-30	2
5-10	4
1-5	13
<1	15

Pamatojoties uz šiem datiem, KP secina, ka tirgū ir daudz piegādātāju un tirgus nav stipri koncentrēts.

5.3. Ziņojuma iesniedzējs uzsver, ka no UAB „Sanitex” grupas uzņēmumiem ar biroja un kancelejas preču tirdzniecību nodarbojas SIA „Promo Cash & Carry”. SIA „Promo Cash & Carry” apgrozījums biroja un kancelejas preču tirgū 2011.gadā bija (*), 2012.gadā – (*), 2013.gadā – (*).

SIA „E-SAVE” apgrozījums 2011. un 2012.gadā bija nulle, bet 2013.gadā – 8131,60 EUR. SIA „Officeday Latvia” apgrozījums 2011.-2013.gadā bija attiecīgi (*).

Tabula Nr.2

Biroja un kancelejas preču tirgus dalībnieku apgrozījumi un tirgus daļas (2011.-2013.gads)

Tirgus dalībnieks	2011		2012		2013	
	Apgrozījums (EUR)	Tirgus daļa (%)	Apgrozījums (EUR)	Tirgus daļa (%)	Apgrozījums (EUR)	Tirgus daļa (%)
SIA „Officeday Latvia”	(*)	(*) [20-30] %	(*)	(*) [20-30] %	(*)	(*) [20-30] %
SIA „Promo Cash & Carry” (UAB „Sanitex”)	(*)	(*) [<1] %	(*)	(*) [<1] %	(*)	(*) [<1] %
SIA „E-SAVE”	0	0,00	0	0,00	(*)	(*) [<1] %
KOPĀ:	(*)	(*) [20-30] %	(*)	(*) [20-30] %	(*)	(*) [20-30] %
SIA „Fopi”	(*)	(*) [10-20] %	(*)	(*) [10-20] %	(*)	(*) [10-20] %
SIA „Rolling”	(*)	(*) [5-10] %	(*)	(*) [5-10] %	(*)	(*) [5-10] %
SIA „Charlot”	(*)	(*) [5-10] %	(*)	(*) [5-10] %	(*)	(*) [5-10] %
SIA „Freko”	(*)	(*) [5-10] %	(*)	(*) [1-5] %	(*)	(*) [1-5] %
SIA „Rimpeks KP”	(*)	(*) [5-10] %	(*)	(*) [5-10] %	(*)	(*) [1-5] %
SIA „HERMESS LTD”	(*)	(*) [1-5] %	(*)	(*) [1-5] %	(*)	(*) [1-5] %

SIA „A-Birojs”	(*)	(*) [1-5] %	(*)	(*) [1-5] %	(*)	(*) [1-5] %
SIA „Daiļrade EKSPŌ”	(*)	(*) [1-5] %	(*)	(*) [1-5] %	(*)	(*) [1-5] %
SIA „Office Outlet”	<i>Nav informācijas</i>	<i>Nav informācijas</i>	(*)	(*) [<1] %	(*)	(*) [1-5] %
SIA „Lotoss IMS”	(*)	(*) [1-5] %	(*)	(*) [1-5] %	(*)	(*) [1-5] %
SIA „Baltijas Biroju Serviss”	(*)	(*) [1-5] %	(*)	(*) [1-5] %	(*)	(*) [1-5] %
SIA „Biroja preču tirdzniecība Ūpis”	(*)	(*) [1-5] %	(*)	(*) [1-5] %	(*)	(*) [1-5] %
Citi (19 dalībnieki)	(*)	(*) [10-20] %	(*)	(*) [10-20] %	(*)	(*) [10-20] %

Avots: Informācija no VID datu bāzes un tirgus dalībnieku sniegtā informācija

Aprēķinātās tirgus daļas ir aptuvenas, ņemot vērā nepilnīgus datus par kopējo tirgus apgrozījumu. KP norāda, ka tirgus daļu lielumi būtu mazāki, ja tiktu apkopota pilnīga informācija par tirgus dalībniekiem, to skaitā, lielveikalu ķēžu, grāmatnīcu dati, kā arī to tirgus dalībnieku dati, kas līdztekus pamatdarbībai nodarbojas ar biroja un kancelejas preču tirdzniecību, taču apgrozījums šajā jomā ir ļoti mazs (1-3%).

No iegūtajiem datiem konstatējams, ka SIA „Officeday Latvia” ir lielākais tirgus dalībnieks biroja un kancelejas preču tirgū. SIA „E-SAVE” tirgus daļas biroja un kancelejas preču tirgū nesasniedz pat (*) [<5] % no kopējā tirgus apjoma. Pēc VID un tirgus dalībnieku sniegtajiem datiem KP redzams, ka biroja un kancelejas preču tirgū bez SIA „Officeday Latvia” darbojas citi salīdzinoši nozīmīgi tirgus dalībnieki, piemēram, SIA „Fopi”, SIA „Rolling”, SIA „Charlot” un SIA „Freko”.

6. Apvienošanās ietekmes uz konkurenci izvērtējums

KP, analizējot apvienošanās iespējamo ietekmi uz konkurenci, izvērtēja, vai apvienošanās rezultātā veidojas vai nostiprinās dominējošais stāvoklis, vai tirgū pastāv pietiekams konkurentu/konkurējošo zīmolu skaits, vai tirgus struktūra būtiski izmainīsies (palielināsies koncentrācija), vai pastāv barjeras, kas traucētu jauniem dalībniekiem ienākt tirgū.

6.1. KP aprēķini rāda, ka SIA „Officeday Latvia” ir vislielākā tirgus daļa – (*) [20-30] %. Tomēr tā nav tik liela, lai būtu pamats uzskatīt, ka SIA „Officeday Latvia” atrodas dominējošajā stāvoklī.

6.2. KP konstatēja, ka tirgū darbojas liels konkurentu skaits. Piedāvājumā pastāv vairākas alternatīvas, tirgū ir pieejamas biroja un kancelejas preces ar dažādām preču zīmēm, kā arī dažādos cenu līmeņos, kā arī pieejamas augstākas klases preces un zemākas klases preces. Dažādu zīmolu biroja un kancelejas preces ir savstarpēji aizstājamas.

Ziņojuma iesniedzējs uzskata, ka pircējs, iegādājoties biroja un kancelejas preces, izvēli izdara galvenokārt par labu tam precēm, kuru zīmolu tas atpazīst. Konkurenti savukārt uzsver, ka „*ir kancelejas un biroja preces, kas ir savstarpēji aizvietojamas, un ir preces un*

konkrēti zīmoli, kuru izvēlē klientam nav svarīga ne cena, ne alternatīvās preces piedāvājumu”.

SIA „Officeday Latvia” sortimentā ir tādi atpazīstami zīmoli kā 2x3, 3M, Acme, Antalis, Apli, Alco, Canon, Forpus, Bantex, Citizen, Colop, Dahle, Dataline, Durable, Elba, Wedo, Zebra un Xerox.

Bez šo zīmolu precēm tirgū tiek piedāvātas arī *Schneider, Stabilo, Mate, Pentel, Jovi, Colop, Spactec, Clairefontaine, Herlitz, Maped, Bruynzeel-Sakura, Novus, Helit* un daudzas citas preču zīmes.

Nemot vērā minēto, KP secina, ka biroja un kancelejas preču tirgū piedāvājums ir daudzveidīgs, savukārt zīmolam nav nozīmes, ja vien tas nav īpaši atpazīstams. Tāpat tirgū ir pārstāvēts liels klāsts zīmolu, kas konkurē ar apvienošanās dalībnieku portfeli esošajiem zīmolu.

KP, izvērtējot risku, ka apvienotais tirgus dalībnieks, pateicoties plašākam zīmolu portfelim, kļūs neizvietoājams, uzskata, ka šāds risks nav liels, jo biroja un kancelejas preču tirdzniecības tirgū ir vēl citi salīdzinoši spēcīgi dalībnieki, piemēram, SIA „Fopi”, SIA „Rolling” un SIA „Charlot”.

6.3. KP konstatēja, ka konkrētais tirgus ir sadrumstalots. Apvienošanās dalībnieks SIA „Officeday Latvia” ir tirgus līderis. Apvienošanās rezultātā veidojas koncentrācija, bet tā nav būtiska, jo apvienotam tirgus dalībniekam tirgus daļa pieaugums būs neliels un mazāks par (*) [<5] %. Līdz ar to apvienošanās rezultātā neizveidosies un nenostiprināsies dominējošais stāvoklis un apvienošanās dalībnieku tirgus daļa nepalielināsies būtiski. Līdz ar to tirgus struktūra būtiski nemainīsies.

6.4. KP nesaskata būtiskas barjeras ienākšanai tirgū. Jebkurš vairumtirgotājs var kļūt par biroja un kancelejas preču mazumtirgotāju. Taču, ja uzņēmums vēlas kļūt par lielu tirgus dalībnieku, par vienu no nozīmīgākajām barjerām, ar kuru tas saskarsies, var uzskatīt spēju noslēgt līgumus ar ražotāju par konkrētām preču zīmēm (zīmolu), jo ražotājs nereti vēlas sadarboties tieši ar lieliem vairumtirgotājiem, nevis mazajiem tirgus dalībniekiem, kas nespēj nodrošināt nepieciešamos pārdošanas apjomus. Vienlaikus KP ieskatā pastāv alternatīvi varianti, kā, piemēram, apvienoties dažiem uzņēmumiem un izveidot vienotu iepirkuma grupu, lai sasniegtu apjomu un pasūtītu no ražotājiem preces par izdevīgiem nosacījumiem. Aptaujājot tirgus dalībniekus, KP noskaidroja, ka apvienošanās dalībnieks SIA „Officeday Latvia” šādi sadarbojas ar (*).

Biroja un kancelejas preču vairumtirgotājiem, lai tie varētu organizēt preču apriti, ir nepieciešama noliktava, transporta resursi, datoru aparātūra un citi ikdienas darbā nepieciešamie līdzekļi. Līdz ar to tirgus dalībniekiem nepieciešams investēt noliktavas paplašināšanā, veidojot preču uzkrājumus, lai varētu nodrošināt ātrāku preču piegādi. Taču KP uzskata, ka minētais nav uzskatāms par būtiskām barjerām ienākšanai tirgū.

SIA „Officeday Latvia” pamatā pakalpojumus sniedz ar interneta starpniecību. Šādu pakalpojumu sniegšanu nodrošina arī citi SIA „Officeday Latvia” konkurenti. Tāpat jebkurš potenciālais vai jau esošais tirgus dalībnieks var atvērt interneta veikalu un pārdot preces ar tā starpniecību, turklāt interneta veikala atvēršanai nav nepieciešami lieli finansiāli ieguldījumi.

Ziņojuma iesniedzējs minējis: *„Importu ietekmē preču piegādes izdevumi uz Latviju, bet ar tiem jāreķinās praktiski visiem biroja preču tirgus konkurentiem, jo minētās biroja preces Latvijā praktiski netiek ražotas.”* KP arī secina, ka transportēšanas izmaksas konkrētajā situācijā nevar uzskatīt par barjeru, kas var ietekmēt konkurentu ienākšanu tirgū.

Papildus KP konstatēja, ka apvienotā tirgus dalībnieka preču portfelis ievērojami palielināsies, jo apvienos SIA „Officeday Latvia” un UAB „Sanitex” zīmolu portfeļus. UAB „Sanitex” ir viens no vadošajiem vairumtirdzniecības un loģistikas tirgus dalībniekiem Baltijas valstīs ar būtisku preču zīmolu portfeli, kas ir nepieciešamas un tiek iegādātas biroja

vajadzībām. Attiecīgi apvienotais tirgus dalībnieks klientiem varēs piedāvāt plašāku biroja un kancelejas preču zīmolu klāstu, palielinot izvēles iespējas.

Biroja un kancelejas preču tirgū esošie tirgus dalībnieki konkurē ne tikai ar preču cenām un preču portfeli esošajām preču zīmēm, bet arī ar preču piegādes ātrumu, spēju piegādāt precī savlaicīgi ne tikai Rīgas un Pierīgas reģionos, bet arī citās Latvijas pilsētās, kā arī ar minimālo pasūtījuma summu un preču piegādes maksu.

Minimālā pasūtījuma summa var būt viens no ietekmējošajiem faktoriem, izvēloties biroja un kancelejas preču piegādātāju, it īpaši mazajiem uzņēmumiem, kuri ikdienas vajadzībām patērē mazāk kancelejas un biroja preces nekā lielie uzņēmumi, kuros strādā lielāks darbinieku skaits. Minimālā pasūtījuma summa var arī ierobežot patērētāja izvēles iespējas. Taču KP uzskata, ka pie tik liela konkurentu skaita biroja un kancelejas preču tirgū patērētājam ir plašas izvēles iespējas. Tāpat minimālā pasūtījuma summa variē robežās no 30 – 100 EUR, līdz ar to pircējs var izvēlēties piedāvājumu ar vispiemērotāko pasūtījuma piegādes cenu.

Pamatojoties uz augstāk izklāstīto, KP secina, ka apvienošanās rezultāta netiek būtiski samazināta konkurence.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 15.panta pirmās daļas 3.punktu un otrās daļas 1.punktu, 16.panta ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma:

atļaut apvienošanos, UAB „Sanitex” iegūstot izšķirošu ietekmi pār SIA „E-SAVE” un SIA „Officeday Latvia”.

Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja

S.Ābrama